

UiO • **Det juridiske fakultet**

Nanette Arvesen

Konkursrettslige begrensninger på partsautonomien

Oversikt over presentasjonen

- Voldgiftsmessighet
  - Hvilke type tvister kan behandles av voldgiftsretten?
- Ordre public
  - «Set off» (motregning) i konkurs
  - «Early termination» (heving)
  - «Close out netting»-avtaler (sluttavregning)
  - Andre?

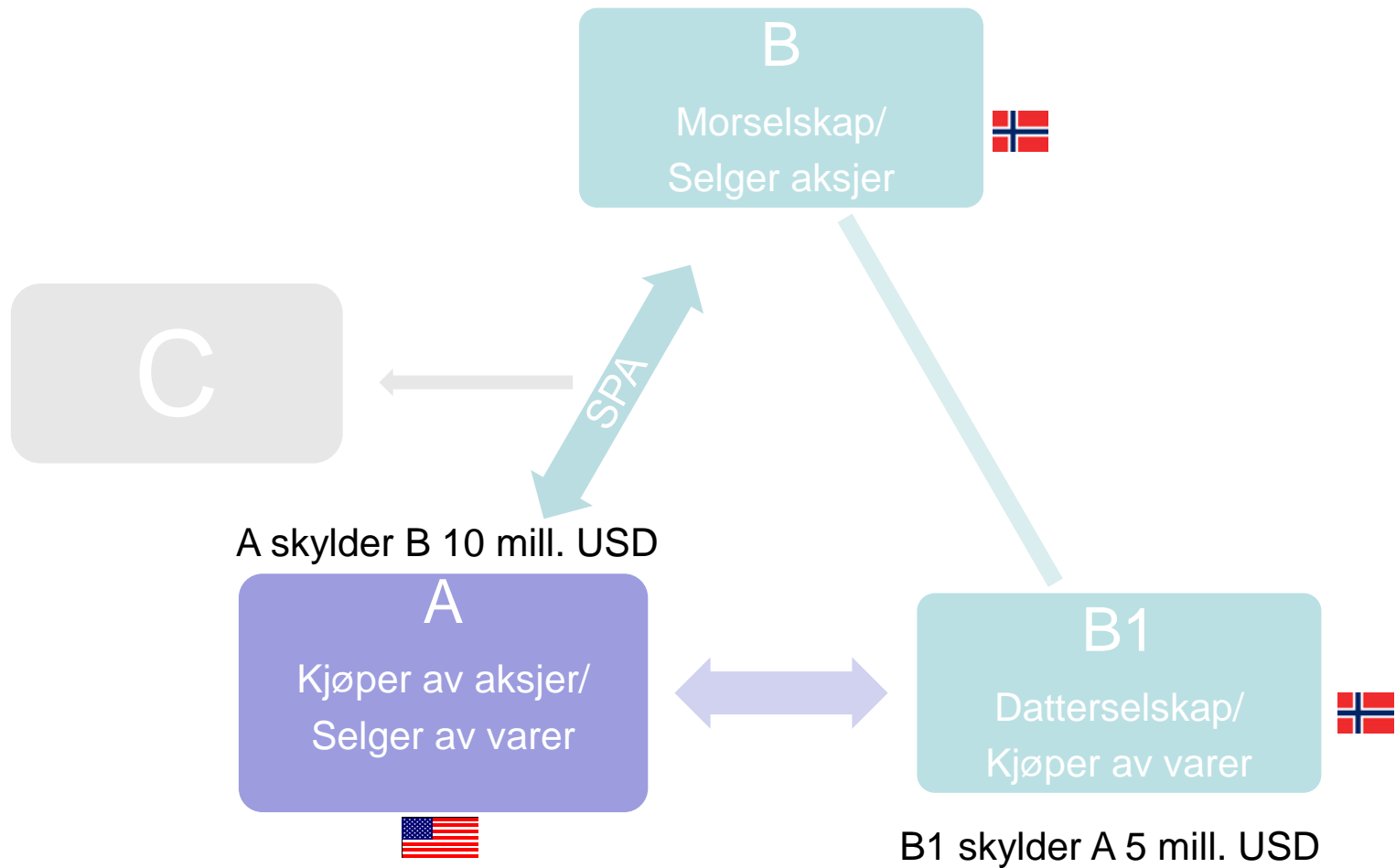
Voldgiftsmessighet

- Er domstolenes kompetanse alltid utelukket når tvisten har konkursrettslige implikasjoner?
  - Indispositive tvister må behandles av domstolene, sml. vogl. § 9 (1)
  - Kjerneområdet for konkurs er unntatt fra voldgift
    - Åpning av bobehandling, oppnevelse av bobestyrer, omstøtelseskrav ect.
  - Formuerettslige forhold med konkursrettslige implikasjoner reiser imidlertid særlige problemer

Voldgiftsmessighet

- Hovedregel: slike formuerettslige forhold er dispositive
- Hvor går grensen?
  - Når er tredjeparts eller samfunnets interesser så kraftig berørt at voldgift ikke kan være tillatt?

«Set off» (Motregning) i konkurs

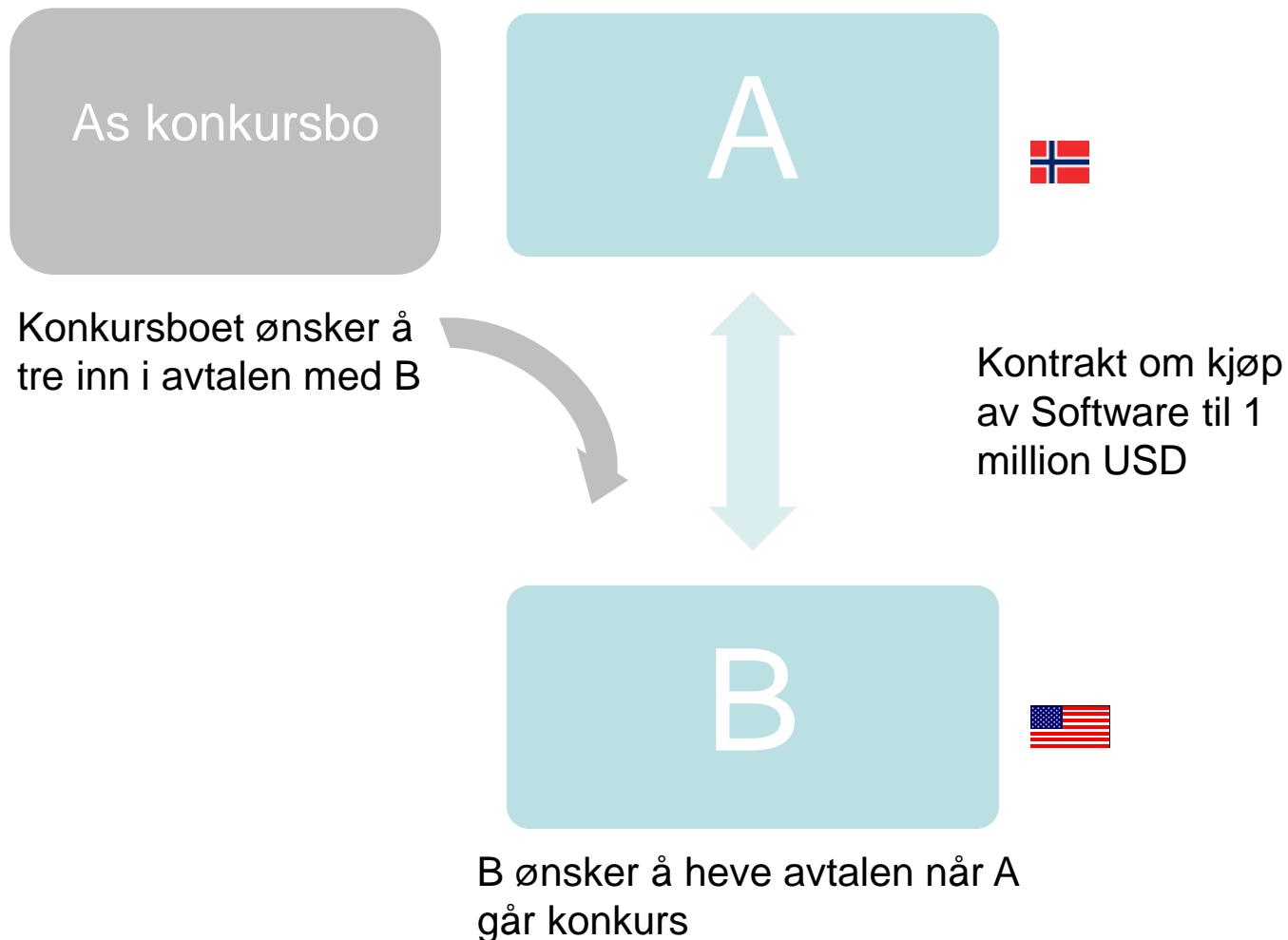
«Set off» (Motregning) i konkurs

- Norsk rett
  - Gjelder et gjensidighetsvilkår for motregning
    - Dekningsloven § 8-1 første ledd
  - Må en avtalt motregningsrett anerkjennes overfor et konkursbo utover de rammer som trekkes opp i dekl. § 8-1 flg?
    - Usikkert etter norsk rett

«Set off» (Motregning) i konkurs

- Hensynene som begrunner hvorfor utvidet motregning ikke er tillatt i konkurs
  - Motregning er en sikkerhetsrett
    - Et unntak fra likebehandlingsprinsippet som må begrunnes
  - Hensynet til likebehandling av kreditorene
  - Andre hensyn?
- Innebærer resultatet av voldgiftsdommen at fundamentale prinsipper er krenket slik at det støter vår rettsorden?

«Early termination»-klausuler (heving)

«Early termination»-klausuler (heving)

- Utgangspunkt i norsk rett: Konkursboet er ikke bundet av klausulen, jf. deknsl. § 7-3 annet ledd
  - Dekningsloven er preseptorisk
- Hvilke hensyn ligger bak reglene?
  - Beskytte boet
  - Økonomisk lønnsom og rasjonell avvikling av boet
  - Hensynet til kreditorfellesskapet er det sentrale
    - De har krav på best mulig dekning
  - Andre hensyn?

«Early termination»-klausuler (heving)

- Er hensynet til kreditorfelleskapet et fundamentalt prinsipp i norsk rett?

«Early termination»-klausuler (heving)

- Innebærer resultatet av voldgiftsdommen at fundamentale prinsipper blir tilsidesatt på en slik måte at det «strider sterkt mot vår rettsfølelse»?
  - Utgangspunkt: Voldgiftsdommer skal anerkjennes og fullbyrdes
    - Ordre public er en sikkerhetsventil
    - Hensynet til effektivitet og partenes behov for forutberegnelighet
  - Veies mot hensynet til kreditorfellesskapet
  - Innspill?

Close out-netting (sluttavregning) i konkurs

- Situasjonen
  - Sluttavregningsavtalen inneholder en «walkaway»-klausul
    - Den solvente parten betaler intet til konkursboet, selv om konkursskyldneren hadde til gode nettogevinster fra den solvente part
  - Vil en voldgiftsdom som opprettholder denne klausulen stride mot ordre public?
- Hvilke hensyn begrunner at en slik klausul er ulovlig etter norsk rett?